

PETER J OLSSON om

stolthet och bias

Granska makten, helst kritiskt. Att det är ett av journalistikens viktigaste uppdrag håller de flesta journalister med om. I högtidliga sammanhang i alla fall.

Tyvärr ser verkligheten inte alltid ut så. Mycket av nyhetsrapporteringen sker på makthavarnas villkor, presenterar regeringen ett dokument är detta en självklar nyhet och vinklingen bestäms alltför ofta av den mediaplan som departementet bestämt sig för.

ANTAGLIGEN ÄR DET främst tidsbrist som orsakar detta, det är enklast att ta ministrarnas uppgifter om allt från arbetslöshetstal till hur mycket pengar som anslås för givna. Liksom att alltför få reportrar ens med dagens digitala tidningsarkiv orkar gå tillbaka och se vad samma minister sa för två månader sedan. Man väljer den enkla vägen. Att man har så lätt att i den personcentrerade journalistikens anda köpa uttryck som Perssonpengar och Wärnerssonpengar när ytterligare skattemedel ska fördelas är inte vackert.

Men det har också smugit sig in ett tänkande i vissa nyhetsmedia om att opposition på något sätt är fult och att det är regeringens politiska motståndare som gör mindre seriösa utspel av mediataktiska skäl. När sanningen snarast är att oppositionspartierna är bedrägligt dåliga på just mediataktik.

DET FINNS HUR MÅNGA exempel på detta som helst. En av de mest drabbade är folkpartiledaren Lars Leijonborg. Trots att hans utspel ofta är sakliga på gränsen till det tråkiga behandlas de ofta nedlåtande. Men samma sak utsätts alla politiska oppositionspartier för. I början på april presenterade moderaterna en rapport som visade att den borgerliga ledningen i Stockholm på ett antal punkter kunde redovisa bättre resultat än de socialdemokratiskt styrda kommunerna Malmö och Göteborg. Klart att urvalet var vinklat, men inte desto mindre byggde det på fakta. Ändå valde Svenska Dagbladets journalist Lena Hennel att spela ner budskapet, läsarna måste varnas för att innehållet eventuellt var en partsinlaga.

Ingressen löd: "Moderaterna försökte igår kasta in ytterligare bränsle i valdebatten om storstäderna", och brödtexten fortsatte sedan: "Det moderata partikansliet har räknat ut..."

Ordet "försökte" ger väl journalistens värdering av att moderaterna inte lyckats i sitt försök, en värdering hon måste starta beskrivningen av. Att sedan den efterföljande meningen slinker ur är lika uppenbart en reservation mot innehållet. Att ett partikansli gör beräkningar undergräver förtroendet jämfört med om hon skulle ha refererat det verkliga förhållandet, som också framgår av rapporten: det statistiska materialet hämtas från statistiska centralbyrån, Stockholms stads utrednings- och statistikkontor, svenska kommunförbundet och en konsultrapport från KPMG.

Nog förefaller det som om Lena Hennel och Svenska Dagbladet har ett saklighetsproblem.

KANSKE OCKSÅ ETT mönster av politisk vinkling, beskrivningen av den moderata rapporten kan läggas bredvid hennes andra artiklar från samma vecka om Göran Perssons vårdgarantiutspel. Hans utspel presenteras sakligt, och i stort sett invändningsfritt. Ingresserna handlar om sakinnehållet, nämns valet så är det genom att vårdgarantin karaktäriseras som "ett vallöfte", inte "ett försök att desarmera kritiken mot regeringens sjukvårdspolitik". Eller vad man alternativt skulle kunna kalla det.

Hennel är inte ensam. Tyvärr finns det alltför många journalister som i det praktiska hantverket bortser från högtidstalen om granskning av makten och istället låter sig utnyttjas av regeringspartiet. Inte minst internt i media borde den risken hållas i minnet.

Om inte annat kunde man skildra problemet i romanform. Jag har en utmärkt titel att erbjuda den hågade: Stolthet och Bias!

Peter J Olsson (peter.j.olsson@kvp.se) är politisk redaktör för Kvällsposten.

